

Ymam Rabbany

Category: Kitapcy, Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly
написано kitapcy | 22 января, 2025

Ymam Rabbany

YMAM RABBANY

Ahmet Serhendi ýa-da Ymam Rabbany, Hindistanda ýaşap geçen beýik yslam alymy we tasawwuf piri. Doly ady Ahmet el-Faruky el-Serhendi. 1564-nji ýylda şol wagty Babyr imperatorlygynyň tabynlygynda bolan Hindistanyň Serhend (Çandigarh) şäherinde dogulýar. Dört Çaryýarlaryň ikinjisi Hezreti Omaryň neslinden bolandygy üçin el-Faruk ady bilen hem giňden tanalypdyr. Nagysbendi tarykatynyň agzasy bolmak bilen birlikde kadyryá, çeştiýe ýaly akymlaryň agzalary tarapyndan hem uly hormat goýulypdyr. Ýigrimi ýaşynda Baky Billahyň müridi bolýar we gysga wagtyň dowamynda Baky Billahyň patasyny alyp, onuň yzyny mynasyp dowam etdiriji bolýar. Babyr hökümdary Ekber Şanyň Hindistanda täze bir akym döredip, ortalyk "ylahy din" ady bilen ýaýratmak islän akymyna garşıy yslam dininiň arassalygyny saklamak üçin göreşipdir, şeýle hem bu bozuk akymyň ýaýrap gidibermezligi üçin Ymam Rabbany ýadawsyz tagalla edipdir we bu göreşinde üstünlik gazanmagy başarypdyr. Ekberiň ogly Jahangir Şa goşunyň içinde Ymam Rabbanyň müritleriniň barha artýandygy barada bir weziriniň ýamanlamagy bilen ony zyndana salýar we bir ýıldan soñ ony zyndandan çykaryp huzuryna kabul edýär. Ymam Rabbany onlarça mürit ýetişdirip Hindistanyň dürli künjeklerine ugradypdyr we halky Hak ýoluna çagyrypdyr, halkyň Ehli-Sünnet ynanjyna bolan baglylygyny hasam berkidipdir. Ymam Rabbany yslamyň ikinji müňýyllygynyň iň beýik alymy we mujtehidi hasap edilýär. Ymam Rabbany dünýäde we ahyretde halas bolmagyň ýeke-täk ýolunyň Ehli-Sünnet ynanjyna ynanmak arkaly amala aşjakdygyny aýtmak bilen birlikde, şägirtlerine ylym öwrenmekligi we dini ylymlary diňe Ehli-Sünnet alymlarynyň ýazan kitaplaryndan öwrenmekligi ündäpdir, şol sanda ol yslamyň içinde döreyän birnäçe bozuk akymlara we

wahhabylyga garşy göreş alyp barypdyr. Bir musulman üçin ilkinji nobatda ygtykadyny düzeltmegiň, soňra fykh ylymlaryny özleşdirmegiň hökmanydygyny nygtapdyr. Ol eserlerinde imany we Gurhan ahlagyny giňişleýin düşündirmek bilen birlikde, Allanyň barlygyny we birligini, yhlasy, amaly, ruhy, nebise we şeýtana garşy jihad etmegin ýollaryny beýan edýär, Allatagala nädip yhlasly ýakynlaşmagy, pygamberler ynanmaklygy, Dört Çaryýarlara eýermekligi ündeýär. Musulmanlaryň öz aralarynda birnäçe akymlara bölünendigini, dogry ýoluň bolsa diňe Ehli-Sünnet ygtykadyna eýermekden başga ýoluň bolup bilmejekdigini öňe sürüyär. Musulmanlaryň agzybir bolmagy we yslam dininiň ýaýylmagy üçin jan edipdir. Ymam Rabbany sünni mezhebinin ikinji müňýyllikdaky ýol görkezijisi hasap edilýär. Ol 1524-nji ýyl dogduk şäheri Serhentde aradan çykýar. Onuň gubury ýerleşen kümmet we daş-töweregi "Rawzaýy-Şerif" diýip atlandyrylyar.

■ Eserlerinden käbirleri:

1. "Mektubat; Kelam", bu kitap tassawuf ylmynyň ince syrlaryny açyp görkezýär.
2. "Reddi-Rewahyd", bu kitap rafyzylaryň (şaýylaryň) sünni ynanja garşy gelýän ýerlerini we olaryň nädogry ýoldadıygyny subut edýär.
3. "Yspatun Nübüwwé" ("Pygamberligiň delilleri")
4. "Mektubaty Rabbany" 4 tomluk.
5. "Mearifu Ledüniýye"
6. "Adab-ül müridin" ("Müridiň etikasy")

Ýazyjy şahyrlaryň we alymlaryň terjimehaly